

Sygn. akt II KK 219/18

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 14 czerwca 2018 r.,
sprawy **J. J.**
skazanego z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 23 stycznia 2018 r., sygn. akt V Ka [...],
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Ł.
z dnia 23 sierpnia 2017 r., sygn. akt VI K [...],

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

J. J. został uznany przez Sąd Rejonowy w Ł., wyrokiem z dnia 23 sierpnia 2017 r., w sprawie VI K [...], za winnego popełnienia czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzono mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. Sąd nałożył na obu oskarżonych w sprawie, w tym J. J., obowiązek solidarnego naprawienia w całości szkody spowodowanej uszkodzeniem mienia.

We wniesionej na korzyść oskarżonego J. J. apelacji, zaskarżając wyrok w całości w części dotyczącej oskarżonego, obrońca zaskarżonemu wyrokowi

zarzucił obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na:

„a) naruszeniu art. 4 k.p.k., art. 6 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów skutkujące uznaniem za niewiarygodne wyjaśnień współoskarżonego J. G. w części w jakiej przyznał się on do samodzielnego dokonania zarzucanego mu czynu, podczas gdy wyjaśnienia te są wiarygodne i korespondują w całości z zeznaniami naocznego świadka zdarzenia;

b) naruszeniu art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez całkowicie dowolną ocenę zeznań świadka P. skutkującą dokonaniem ustaleń faktycznych co do sprawstwa oskarżonego J. J., podczas gdy świadek konsekwentnie wskazywał na jednego sprawcę, nie rozpoznał oskarżonego „po posturze”, a w zakresie miejsca palenia papierosów w toku zdarzenia jego zeznania są niekonsekwentne i rozbieżne;

c) naruszeniu art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k. poprzez pominięcie przy ustalaniu stanu faktycznego niniejszej sprawy ekspertyz kryminalistycznych z badań daktyloskopijnych i osmologicznych, podczas gdy ich wyniki w połączeniu z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym wprost wykluczają sprawstwo oskarżonego J. J.;

d) naruszeniu art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez bezpodstawną odmowę uznania za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego w zakresie w jakim pozostają one w sprzeczności z dowolnymi ustaleniami Sądu, podczas gdy są one logiczne i spójne, a ponadto znajdują potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, nie tylko osobowym, ale przede wszystkim z ekspertyzami kryminalistycznymi z badań daktyloskopijnych oraz osmologicznych;

e) naruszeniu art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez odmowę uznania za wiarygodne zeznań świadka S. S., a stanowiących swoiste alibi dla oskarżonego J. J., podczas gdy świadek ten w sposób niebudzący wątpliwości wskazał, że w czasie zdarzenia przebywał z oskarżonym w salonie gier, co w pełni koresponduje z wyjaśnieniami oskarżonego złożonymi w toku postępowania sądowego.”

Obróńca oskarżonego zarzucił również:

- „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, iż oskarżony brał udział w zdarzeniu z dnia 27 czerwca 2016 r., podczas gdy analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do jednoznacznego wniosku, że kradzieży z włamaniem do samochodu m-ki R. dopuściła się jedna osoba i nie był nią J. J.”;

- „rażącą niewspółmierności kary będącą następstwem błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mającego wpływ na jego treść, a polegającego na niezasadnym ustaleniu okoliczności wpływających na wymiar kary a dotyczących współoskarżonego (...), jako okoliczności mających wpływ na wymiar kary orzeczonej J. J., co w swej konsekwencji doprowadziło do wewnętrznej niesprawiedliwości wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o karze.”

W konkluzji obrońca wniósł o zmianę wyroku w części dotyczącej oskarżonego poprzez uniewinnienie oskarżonego J. J..

Po rozpoznaniu m.in. apelacji obrońcy oskarżonego J. J., Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z dnia 23 stycznia 2018 r., sygn. akt V Ka [...], utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Wyrok ten został zaskarżony kasacją obrońcy skazanego, w której zarzucono „rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. - poprzez zaniechanie prawidłowego odniesienia się do podniesionego w apelacji zarzutu dotyczącego dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie czynu przypisanego J. J., w szczególności w postaci wyjaśnień współoskarżonego J. G., a nadto zeznań świadka J. P., które winny być przez Sąd ocenione niezwykle rozważnie i wnikliwie, a którym to wymogom Sąd Rejonowy wydając rozstrzygnięcie nie sprostął, dokonując li tylko zbiorczej oceny tych dowodów, jednocześnie pozostawiając poza zakresem swoich rozważań okoliczności, które wpływały w sposób bezpośredni na ocenę wartości dowodowej przekazywanych przez nich relacji, mimo ujawnienia w toku postępowania istotnych okoliczności -

m.in. ekspertyz kryminalistycznych z badań daktyloskopijnych i osmologicznych - podważających ich wiarygodność, w tym w szczególności w sposób negatywny weryfikujących wskazane dowody w zakresie współsprawstwa J. J., a które to sprzeczności zostały przez Sąd w sposób nieuprawniony zmarginalizowane i bezzasadne poprzestanie w tym zakresie przez Sąd Okręgowy na odwołaniu się w sposób ogólnikowy do trafności ustaleń, ocen i poglądów wyrażonych w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji;

2. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. - poprzez brak prawidłowej kontroli odwoławczej podniesionego w apelacji zarzutu dotyczącego dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci wyjaśnień J. J. oraz zeznań świadka S. S. i niezasadnej odmowy przyznania im waloru wiarygodności, co do których to dowodów Sąd Rejonowy odniósł się w uzasadnieniu wyroku w sposób nierzetelny, oceniając li tylko ogólnikowo ich wartość dowodową, bez wnikliwego odniesienia się do poszczególnych relacji przekazywanych przez te źródła dowodowe w odniesieniu do miejsca pobytu J. J. w dacie zdarzenia i bezzasadne uznanie przez Sąd Okręgowy, pomimo lakoniczności oceny w/w dowodów, iż konkluzje poczynione przez Sąd Rejonowy uznać należy za trafne i mieszczące się w rygorach wynikających z art. 7 k.p.k.”

W następstwie tych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego oraz rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł. w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Odpowiadając pisemnie na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, może być wniesiona od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie, a zarzuty kasacyjne nie mogą wprost kwestionować ustaleń faktycznych. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami może być ona wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.). Poczynienie uwag

natury ogólnej wydaje się być zasadne w związku z podnoszonym przez skarżącego zarzutem rażącego naruszenia przepisów prawa, które, jego zdaniem, miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia. Mimo wagi podniesionych zarzutów kasacja obrońca skazanego J. J. jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Oba zarzuty kasacyjne sprowadzają się *de facto* do zanegowania dokonanej przez Sąd Rejonowy i w pełni zaaprobowanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów w postaci wyjaśnień obu skazanych, w tym skazanego J. J., zeznań świadków J. P. i S. S. oraz ekspertyz kryminalistycznych z badań daktyloskopijnych i osmologicznych. Lektura uzasadnienia Sądu Okręgowego w Ł. przeczy twierdzeniom obrońcy, jakoby Sąd odwoławczy w sposób nieprawidłowy przeprowadził kontrolę instancyjną oraz nie rozważył zarzutów podniesionych w apelacji, co stanowiłoby rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. mogące mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Sąd odwoławczy rozpoznał podniesione zarzuty w sposób pełny i wyczerpujący, w istocie nie pominął żadnego z nich, a swoje stanowisko zaprezentował w uzasadnieniu, przedstawiając w sposób obszerny i czytelny okoliczności, które legły u podstaw trafności rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego. Sąd Okręgowy uznał bowiem, że Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie, poddał wnikliwej analizie całokształt ujawnionych na rozprawie dowodów i prawidłowo dokonał ich analizy, tak wyjaśnień skazanego J. J., jak i J. G.. Uwadze Sądu nie uszła ocena zeznań świadków J. P. i S. S., którą uznał za pełną i wyczerpującą, czemu dał wyraz w swoim uzasadnieniu. Dokonał także oceny opinii z badań osmologicznych i daktyloskopijnych. Należy pamiętać, iż z faktu, że określonym dowodom obydwie Sądy nadały walor wiarygodności (wyjaśnienia skazanego J. G., który przyznał się do popełnienia czynu wspólnie i w porozumieniu ze skazanym J.J., zeznania świadka J. P.), innym zaś nie (wyjaśnienia skazanego J. J., jak również wyjaśnienia skazanego J. G., który na rozprawie podał, iż zarzucanego mu czynu dokonał samodzielnie, zeznania świadka S. S.), nie sposób czynić zarzutu obrazy prawa.

Wbrew stanowisku obrońcy w sprawie nie doszło do obrazy art. 410 k.p.k. Obraza powołanego przepisu może polegać na oparciu wyroku na okolicznościach

nie ujawnionych w toku rozprawy głównej albo pominięciu przy wyrokowaniu okoliczności wynikających z przeprowadzonych dowodów, a żadna z tych sytuacji w niniejszej sprawie nie miała miejsca, w szczególności w postępowaniu odwoławczym.

Nie sposób także skutecznie stawiać zarzutu obrazu art. 7 k.p.k., w sytuacji, gdy Sąd odwoławczy nie dokonywał samodzielnych ustaleń faktycznych, nie oceniał także na nowo zgromadzonego materiału dowodowego, a zatem nie mógł w sprawie obrazić wskazanego przepisu. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, iż Sąd Okręgowy nie znalazł on żadnych podstaw do zakwestionowania dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny dowodów, jak i poczynionych w oparciu o nią ustaleń faktycznych.

Reasumując stwierdzić należy, że:

- ocenione krytycznie wyjaśnienia skazanego oraz w części J. G., a także zeznania żony skazanego i świadka S. S. nie wykluczają sprawstwa J. J.;
- z zeznań J. P. wynika, że obserwowanym przez niego sprawcą nie był J. G.;
- znajdujący się w pobliżu miejsca zdarzenia samochód marki F. stanowił własność skazanego i jego żony;
- na zewnątrz tego samochodu, po stronie drzwi kierowcy, znaleziono niedopałek papierosa, na którym znajdowały się ślady DNA skazanego J.;
- opinia z badań osmologicznych okazała się całkowicie nieprzydatna dla dokonania jakichkolwiek ustaleń, skoro nie potwierdziła istnienia śladów zapachowych w samochodzie F., pochodzących od skazanego i jego żony, mimo że oboje z samochodu tego korzystali;
- równie nieprzydatna okazała się opinia z badań daktyloskopijnych; wprawdzie wynika z niej, że odcisk nadający się do identyfikacji nie został naniesiony przez skazanego, jednak z materiału dowodowego wynika, że zabezpieczono także ślady daktyloskopijne, które nie nadawały się do identyfikacji, co wyklucza możliwość kategorycznego stwierdzenia, że skazany nie miał kontaktu z przedmiotami, na których te ślady ujawniono; z tego punktu widzenia nie mają żadnego znaczenia zastrzeżenia skarżącego związane z faktem, że śladów dowodowych nie porównano z odciskami palców J. G.; należy także zauważyć, że

skazany i jego obrońca mogli domagać się przeprowadzenia dowodu w omawianym zakresie w toku całego postępowania instancyjnego;

- Sąd odwoławczy nie odniósł się w uzasadnieniu swojego orzeczenia do dywagacji obrońcy skazanego związanych z osobą R. Z.; zaniechanie to nie może mieć jednak żadnego znaczenia dla oceny prawidłowości zaskarżonego orzeczenia, ponieważ:

a) trudno wywody związane z tą osobą, zawarte w apelacji obrońcy skazanego, powiązać racjonalnie z podniesionymi zarzutami;

b) wartościowaniu w oparciu o kryteria wynikające z art. 7 k.p.k. podlegają przeprowadzone w sprawie dowody; R. Z. został przesłuchany w charakterze świadka w toku rozprawy głównej, a protokół związany z tą czynnością dowodzi, że zarówno skazany, jak i jego obrońca nie wykazywali w tym zakresie żadnej aktywności; w apelacji i kasacji nie zawarto żadnych zarzutów dotyczących oceny zeznań R. Z. – w tych okolicznościach utrzymywanie, że labilna postawa skazanego G.: wnoszenie o dopuszczenie dowodu z zeznań Z., a następnie cofnięcie tego wniosku, może rzutować na ocenę wyjaśnień G., jawi się jako oczywiste nieporozumienie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.